

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

**Jaarcijfers 2025: thema antibioticagebruik
Topklinische ziekenhuizen**

PREZIES – versie: september 2025

Documentversie: 1.0

Jaarcijfers PREZIES Prevalentiestudie 2025 Thema beoordeling antibioticagebruik (topklinische ziekenhuizen) 4 ziekenhuizen, met 5 locaties namen deel aan dit thema

Tabel AB1. Aantal patiënten van ziekenhuizen die deelnemen aan AB thema

	Landelijk
	N
Aantal patiënten	1563

Tabel AB2. Niveau besluitvorming (AB1)

	Landelijk	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	1523	97,4
1.1 Geen AB* in gebruik en geen infectie	972	62,2
1.2 Geen AB in gebruik, wel een infectie, geen AB nodig	22	1,4
1.3 AB in gebruik, wel een infectie, wel AB nodig en juiste keuze	366	23,4
1.4 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD* nodig en juiste keuze	163	10,4
Onjuiste beslissing	8	0,5
2.1 Geen AB in gebruik, wel infectie en wel AB nodig	0	0,0
2.2 AB in gebruik, wel infectie en geen AB nodig	2	0,1
2.3 AB in gebruik, geen infectie, geen profylaxe of SOD/SDD nodig	6	0,4
Onjuiste keuze	19	1,2
3.1 AB in gebruik, wel infectie, wel AB nodig en onjuiste keus	17	1,1
3.2 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD nodig en onjuiste keus	2	0,1
Te weinig informatie	13	0,8
4.1 Geen AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	3	0,2
4.2 Geen AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	0	0,0
4.3 AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	0	0,0
4.4 AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	9	0,6
4.5 AB in gebruik, geen infectie, te weinig informatie of profylaxe of SOD/SDD nodig is	1	0,1

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

* AB, antibioticum; SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB3a. Niveau besluitvorming - Wel antibiotica

Wel antibiotica	Landelijk					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ^{1*}	% ²
Juiste beslissing	529	93,5	161	28,4	54	9,5
Onjuiste beslissing	8	1,4	2	0,4	0	0,0
Onjuiste keuze	19	3,4	4	0,7	0	0,0
Te weinig informatie	10	1,8	5	0,9	2	0,4

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

* missing bij één patiënt

Tabel AB3b. Niveau besluitvorming - Geen antibiotica

Geen antibiotica	Landelijk	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	994	99,7
Onjuiste beslissing	0	0,0
Onjuiste keuze	0	0,0
Te weinig informatie	3	0,3

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie**Tabel AB4. Toedieningsvorm antibioticum**

Toediening antibioticum	Landelijk					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Intramusculair	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Intraveneus	347	61,3	107	62,2	36	64,3
Oraal	219	38,7	63	36,6	19	33,9
Rectaal	0	0,0	1	0,6	1	1,8
Inhalatie	0	0,0	1	0,6	0	0,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB5. ATCgroep antibioticum (alle antibiotica opgeteld)

ATCgroep	Landelijk	
	N ¹	% ²
Amfenicolen	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	50	6,3
Betalactamase-gevoelige penicillines	34	4,3
Betalactamase-resistente penicillines	39	4,9
Carbapenem-antibiotica	23	2,9
Cefalosporines van de eerste generatie	62	7,8
Cefalosporines van de tweede generatie	49	6,2
Cefalosporines van de derde generatie	130	16,4
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	66	8,3
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	52	6,5
Fluorochinolonen	67	8,4
Glycopeptiden	26	3,3
Imidazoolderivaten	44	5,5
Kortwerkende sulfonamiden	0	0,0
Lincosamiden	20	2,5
Macroliden	12	1,5
Middellangwerkende sulfonamiden	0	0,0
Monobactam-antibiotica	0	0,0
Overige antibacteriele middelen	19	2,4
Overige chinolonen	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	42	5,3
Polymyxines	3	0,4
Rifampicines	10	1,3
SOD/SDD*	25	3,1
Steroïde antibacteriële middelen	0	0,0
Streptograminen	5	0,6
Tetracyclines	14	1,8
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	3	0,4
Totaal	795	100,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB6. Besluitvorming per specialisme, alleen eerste antibioticum (AB1)

Specialisme	Landelijk								
	N ¹	Juiste beslissing ²	% ³	Onjuiste beslissing ²	% ³	Onjuiste keuze ²	% ³	Te weinig informatie ²	% ³
Anesthesiologie	51	50	98,0	1	2,0	0	0,0	0	0,0
Cardiologie	47	43	91,5	1	2,1	0	0,0	3	6,4
Cardio-thoracale chirurgie	8	8	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Dermatologie	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Heelkunde	83	79	95,2	0	0,0	2	2,4	2	2,4
Interne Geneeskunde	93	88	94,6	2	2,2	2	2,2	1	1,1
Keel-neus-oor	12	11	91,7	1	8,3	0	0,0	0	0,0
Kindergeneeskunde	18	17	94,4	0	0,0	1	5,6	0	0,0
Longziekten en tuberculose	71	65	91,5	1	1,4	4	5,6	1	1,4
Neurochirurgie	18	15	83,3	0	0,0	1	5,6	2	11,1
Neurologie	25	21	84,0	1	4,0	3	12,0	0	0,0
Obstetrie en gynaecologie	10	9	90,0	0	0,0	1	10,0	0	0,0
Oncologie	35	35	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Oogheelkunde	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Orthopedie	38	38	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Plastische chirurgie	8	6	75,0	1	12,5	0	0,0	1	12,5
Traumatologie	5	5	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Urologie	12	12	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Geriatric	12	8	66,7	0	0,0	4	33,3	0	0,0
MDL*	15	14	93,3	0	0,0	1	6,7	0	0,0
Reumatologie	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Neonatalogie	4	4	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Onbekend	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

¹ Totaal aantal patiënten² Aantal patiënten per categorie³ Percentage patiënten per categorie

* MDL, Maag-darm-lever

Tabel AB7. Onjuiste keuze per ATCgroep antibioticum, alleen eerste antibioticum (AB1)

ATCgroep	Landelijk		
	N ¹	Onjuiste keuze ²	% ³
Amfenicolen	0	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	18	1	5,6
Betalactamase-gevoelige penicillines	22	0	0,0
Betalactamase-resistente penicillines	29	0	0,0
Carbapenem-antibiotica	16	0	0,0
Cefalosporines van de eerste generatie	54	0	0,0
Cefalosporines van de tweede generatie	46	3	6,5
Cefalosporines van de derde generatie	99	7	7,1
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	63	4	6,3
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	33	0	0,0
Fluorochinolonen	46	1	2,2
Glycopeptiden	10	0	0,0
Imidazoolderivaten	11	1	9,1
Kortwerkende sulfonamiden	0	0	0,0
Lincosamiden	13	0	0,0
Macroliden	10	0	0,0
Middellangwerkende sulfonamiden	0	0	0,0
Monobactam-antibiotica	0	0	0,0
Overige antibacteriele middelen	18	1	5,6
Overige chinolonen	0	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	36	1	2,8
Polymyxines	1	0	0,0
Rifampicines	7	0	0,0
SOD/SDD*	18	0	0,0
Steroïde antibacteriële middelen	0	0	0,0
Streptograminen	2	0	0,0
Tetracyclines	11	0	0,0
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	3	0	0,0
Totaal	566	19	3,4

¹ Totaal aantal patiënten² Aantal patiënten per categorie³ Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination